การรับรู้ ทัศนคติ และความพึงพอใจที่มีต่อละครโทรทัศน์ชุด "เจ้ากรรมนายเวร" ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาว ปรวรรณ โลหะวัฒน์วงษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตรพัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2543 ISBN 974-131-236-9 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PERCEPTION ATTITUDE AND GRATIFICATION TOWARDS TV DRAMA, "CHAO-KAMA-NAI-VERA" ON VIEWERS IN BANGKOK

Miss Porawan Lohawatwong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-131-236-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การรับรู้ ทัศนคติ และความพึงพอใจที่มีต่อละครโทรทัศน์ชุด "เจ้ากรรมนายเวร" ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร
โดย	นางสาว ปรวรรณ โลหะวัฒน์วงษ์
สาขาวิชา	นิเทศศาสตรพัฒนาการ
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวดี บุญลือ
คณะนิเทศศา	สตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูต	รปริญญามหาบัณฑิต
	คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองผ	ฯาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	
	ประธานกรรมการ ชาสตราจารย์ อุบลวรรณ ปิติพัฒนโฆษิต)
(୨୦୬	ศาสตราจารย์ อุบลวรรณ ปิติพัฒนโฆษิต)
	อาจารย์ที่ปรึกษา
(୨୧୬)	ศาสตราจารย์ ดร. ธนวดี บุญลือ)

VIN Sonton - Slive nossunos

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปาริชาต สถาปิตานนท์ สโรบล)

ปรวรรณ โลหะวัฒน์วงษ์ : การรับรู้ ทัศนคติ และความพึงพอใจที่มีต่อละครโทรทัศน์ชุด "เจ้ากรรมนายเวร" ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร, (PERCEPTION ATTITUDE AND GRATIFICATION TOWARDS TV DRAMA, "CHAO-KAMA-NAI-VERA" ON VIEWERS IN BANGKOK) อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวดี บุญลือ, จำนวนหน้า 175 หน้า. ISBN 974-131-236-9.

การวิจัยเรื่อง "การรับรู้ ทัศนคติ และความพึงพอใจที่มีต่อละครโทรทัศน์ซุด "เจ้ากรรมนายเวร" ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร" เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth Interview) จากกลุ่มเป้าหมายชายหญิงที่มีอายุระหว่าง 15 – 30 ปี จำนวน 32 คน ซึ่งอาศัยอยู่ในเขต กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาถึงการรับรู้ ทัศนคติ การใช้ประโยชน์และความ พึงพอใจของผู้ชมที่มีต่อละครโทรทัศน์ซุด "เจ้ากรรมนายเวร" รวมถึงการศึกษาทัศนคติของผู้ชมที่มีต่อ การใช้กลยุทธ์สาระบันเทิงผ่านละครโทรทัศน์

จากผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่ละครนำเสนอ รวมทั้งเข้า ใจในสิ่งที่ละครต้องการจะสื่อออกมา และมีทัศนคติที่ดีต่อละครโทรทัศน์ชุดนี้ รวมทั้งมีทัศนคติที่เปลี่ยน ไปในทางบวกหลังจากที่ได้ชมละคร ความพึงพอใจหลักที่ได้รับจากละครโทรทัศน์ชุดนี้คือ ความสนุก สนานบันเทิง และเนื้อเรื่องของละคร รวมถึงการได้รับข้อคิดจากละครไปใช้อรรถประโยชน์ทั้งต่อตนเอง คนรอบข้าง และสังคม และผู้ชมมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้กลยุทธ์สาระบันเทิงผ่านละครโทรทัศน์ รวมถึงมี ความคิดเห็นว่าละครที่มีสาระจะส่งผลต่อสังคมทางด้านบวก

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์ สาขาวิชา นิเทศศาสตรพัฒนาการ ปีการศึกษา 2543 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION # # 4285244128

KEY WORD: Perception / Attitude / Gratification / Uses / Edutainment / TV Drama

LOHAWATWONG: PERCEPTION ATTITUDE AND GRATIFICATION

TOWARDS TV DRAMA, "CHAO-KAMA-NAI-VERA" ON VIEWERS IN BANGKOK.

THESIS ADVISOR: ASSOC. THANAWADEE BOONLUE, Ph.D., 175 pp.

ISBN 974-131-236-9.

The objectives of this study were to explore perception, attitude, and gratification

towards TV Drama, "Chao-Kama-Nai-Vera" on Viewers in Bangkok. It is qualitative research,

which used Indepth Interview technique. The interviewees consisted of male and female

aged 15 - 30 years old.

The findings revealed that respondents perceived and well understood the message

content of the drama. The viewers aware of the main objective of the drama and had positive

attitude towards this TV drama. The viewers were satisfied with both entertainment and

knowledge provided by the drama. The knowledge covers the daily practice of moral. The

viewers also had positive attitude towards the strategy of using edutainment through TV

drama and felt that the social concerned of TV drama will be positive influence towards the

well-behaved society.

Department Public Relations

Field of study Development Communication

Academic year 2000

Student's signature PL Lufy.

Advisor's signature Thanavalee P

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีจากความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวดี บุญลือ ให้เกียรติเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านได้ให้ความกรุณาในการให้คำ แนะนำ คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์อย่างมาก รวมถึงขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ ปิติพัฒนโฆษิต ได้กรุณาเป็นประธานการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปาริชาต สถาปิตานนท์ สโรบล ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะ และตรวจ แก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมถึงขอขอบพระคุณอาจารย์ในภาควิชาการประชาสัมพันธ์ ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ผู้วิจัย ตลอนจนเจ้าหน้าที่ประจำภาควิชาการประชาสัมพันธ์ สัมพันธ์ที่ได้ให้ความช่วยเหลือต่างๆ แก่ผู้วิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก คุณสุพล วิเชียรฉาย ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ รวมถึงผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 32 ท่าน และความช่วย เหลือ รวมถึงกำลังใจอย่างมากมาย จากคุณพ่อ คุณแม่ พี่น้อง ญาติสนิท และเพื่อนๆ ทุกคน จึงขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ปรวรรณ โลหะวัฒน์วงษ์

สารบัญ

		หน้า
บทคัด	าย่อภาษาไทย	٩
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		৭
	รรมประกาศ	n
สารบั	ល្វ	ช
สารบัเ	ญตาราง	ฌ
สารบั บทที่	ัญภาพ	ល្ង
1	บทน้ำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
	ปัญหานำการวิจัย	7
	ขอบเขตการวิจัย	8
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	แนวคิด และทฤษฎีการรับรู้	10
	แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ	13
	ทฤษฎีการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ	18
	แนวคิดหลักของกลยุทธ์สาระบันเทิง	27
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
3	ระเบียบวิธีวิจัย	41
	แหล่งข้อมูลเบื้องต้น	41
	แหล่งข้อมูล	42
	กลุ่มเป้าหมาย	42
	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	42

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
	การสร้างเครื่องมือ	44
	การทดสอบเครื่องมือ	44
	การวิเคราะห์ข้อมูล	45
	การนำเสนอข้อมูล	45
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
	ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์	46
	ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก	49
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	107
	สรุปผลการวิจัย	108
	อภิปรายผลการวิจัย	129
	ข้อเสนอแนะ	136
รายกา	รช้างอิง	138
ภาคผเ	มวก	142
	ภาคผนวกก เรื่องย่อละครโทรทัศน์	143
	ภาคผนวก ข บทสัมภาษณ์คุณสุพล วิเชียรฉาย	151
	ภาคผนวก ค แนวคำถาม และแบบสอบถาม	165
	ภาคผนวกง ตัวอย่างภาพจากละครโทรทัศน์	170
ประวัติ)ผู้วิจัย	175

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	ตารางแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง แยกตามเพศ	46
2	ตารางแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง แยกตามอายุ	47
3	ตารางแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง แยกตามระดับการศึกษา	47
4	ตารางแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง แยกตามอาชีพ	48
5	ตารางแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง แยกตามระดับรายได้	48

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ		หน้า
1	แบบจำลองการใช้สื่อเพื่อสนองตอบความพึงพอใจ	24
2	แผนภูมิการกลับชาติมาเกิดของตัวละครสำคัญในเรื่อง "เจ้ากรรมนายเวร"	145